

Briuselis, 2021 12 21
C(2021) 9875 final

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../...

2021 12 21

**kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1153 papildomas
konkrečiais atrankos kriterijais ir išsamia informacija apie tarpvalstybinių
atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų atrankos procesą**

{SWD(2021) 429 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. DELEGUOTOJO AKTO BENDROSIOS APLINKYBĖS

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/1153, kuriuo nustatoma Europos infrastruktūros tinklų priemonė ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1316/2013 ir (ES) Nr. 283/2014 (EITP reglamentu), Europoje remiama infrastruktūra ir junglumas trijuose sektoriuose: transporto, energetikos ir skaitmeniniame sektoriuje.

I 2021–2027 m. finansavimo laikotarpio peržiūrėtos Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP) programos energetikos dalį įtraukta nauja reikalavimus atitinkančių projektų kategorija – tarpvalstybiniai atsinaujinančiosios energijos srities projektai, apibrėžti EITP reglamento 7 straipsnyje (toliau – tarpvalstybiniai atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektai). Tai tapo įmanoma išplėtus EITP reglamento teisinį pagrindą taip, kad jis apimtų SESV 194 straipsnį.

Įtraukus šią naują reikalavimus atitinkančių projektų kategoriją, papildyta infrastruktūrai pagal TEN-E reglamentą¹ teikiama parama. 2020 m. gruodžio mėn. Komisija pasiūlė tą reglamentą persvarstyti², kad jis būtų suderintas su žaliuoju kursu ir platesnio užmojo 2030 m. priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslais. Pagal peržiūrėtą EITP programą atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektams teikiama parama taip pat atitinka 2030 m. klimato politikos tikslo įgyvendinimo planą³ ir ES jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos⁴, energetikos sistemos integravimo⁵ ir vandenilio⁶ strategijose nustatytus platesnio užmojo tikslus.

Iš EITP energetikai skirto biudžeto, kuris dabartinėmis kainomis sudaro 5,83 mlrd. EUR, 15 proc. (t. y. 875 mln. EUR) skiriama tarpvalstybiniam atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektams su sąlyga, kad rinkoje bus jų paklausa. Jei 15 proc. riba bus pasiekta, Komisija šią dalį padidins iki 20 proc., vėlgi atsižvelgdama į tų projektų paklausą rinkoje. Komisija paklausą rinkoje reguliariai vertins ir, jei paaiškės, kad ji nepakankama, nepanaudotą biudžetą nukreips tam, kad būtų įgyvendinti Reglamento dėl transeuropinių energetikos tinklų tikslai. Nuo 2024 m. nepanaudotas biudžetas taip pat gali būti naudojamas ES atsinaujinančiųjų išteklių energijos finansavimo mechanizmui bendrai finansuoti⁷.

Nauja sritis pagal EITP reglamentą finansuojama (skiriama 15 proc. EITP energetikos biudžeto) atsižvelgiant į dokumentų rinkinį „Švari energija visiems europiečiams“ ir jame skiriamą didelį dėmesį regioniniam ir tarpvalstybiniam bendradarbiavimui siekiant Europoje plėtoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją. Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvoje⁸ reikalaujama, kad Komisija remtų valstybių narių užmojus atsinaujinančiųjų išteklių energijos srityje, nustatydamą galimybių atveriančią sistemą, įskaitant ES lėšų naudojimą valstybių narių regioniniam bendradarbiavimui ir valstybių narių bei ES nepriklausančių šalių

¹ 2013 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 347/2013 dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1364/2006/EB ir kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 713/2009, (EB) Nr. 714/2009 ir (EB) Nr. 715/2009 (OL L 115, 2013 4 25, p. 39–75).

² COM(2020) 824 *final*.

³ COM(2020) 562 *final*.

⁴ COM(2020) 741 *final*.

⁵ COM(2020) 299 *final*.

⁶ COM(2020) 301 *final*.

⁷ Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2020/1294.

⁸ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, OL L 328, 2018 12 21, p. 82–209.

regioniniam bendradarbiavimui stiprinti. Naujoji finansavimo pagal EITP galimybė kartu su Sąjungos atsinaujinančiųjų išteklių energijos vystymo platforma ir Sąjungos atsinaujinančiųjų išteklių energijos finansavimo mechanizmu yra šios galimybių atveriančios sistemos dalis.

Be to, Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvoje nustatyti keturi bendradarbiavimo mechanizmai: statistinių perdavimų mechanizmas (8 straipsnis); valstybių narių bendri projektai (9 straipsnis); valstybių narių ir ES nepriklausančių šalių bendri projektai (11 straipsnis) ir bendros paramos schemos (13 straipsnis). Kad tarpvalstybiniai atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektai atitiktų finansavimo reikalavimus, jiems turi būti taikomas vienas iš šių keturių bendradarbiavimo mechanizmų.

Remiant tarpvalstybinius atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektus taip pat prisidedama prie EITP tikslo 60 proc. jos biudžeto skirti su klimatu susijusiems projektams. Teikiant finansavimą šioje srityje 100 proc. prisidedama prie klimato srities tikslų, tačiau bioenergetikos srities projektai turi atitikti Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvoje nustatytus tvarumo kriterijus.

Bendradarbiaujant atsinaujinančiųjų energijos išteklių diegimo srityje gali būti sudarytos sąlygos ekonomiškai efektyviau plėtoti veiklą, kai naudojamos didžiausią potencialą turinčios vietovės, sutelkiami ištekliai ir planuojama bei plėtojama atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamyba. Bendradarbiavimas, be kita ko, regioninio bendradarbiavimo platformose, kurios, pavyzdžiui, grindžiamos ES makroregioninėmis strategijomis⁹, gali padėti dar labiau suderinti atsinaujinančiųjų išteklių energetikos politiką ir remti regioniniuose energetikos forumuose (Šiaurės jūrų šalių energetikos srities bendradarbiavimo grupėje (NESC), Baltijos energijos rinkos jungčių plano (BEMIP) įgyvendinimo forumo, Vidurio ir Pietryčių Europos energijos tinklų sujungiamumo iniciatyvos (CESEC) įgyvendinimo forumo, Penkiašaliame forumo ir kt.) vykdomą darbą. Bendradarbiaujant gali būti prisidedama prie strateginio atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų diegimo siekiant išlaikyti ir plėtoti ES technologinę lyderystę atsinaujinančiųjų išteklių energijos srityje. Be to, šie projektai turėtų padėti mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro, baigti kurti energijos vidaus rinką ir didinti energijos tiekimo saugumą, nes jais turėtų būti skatinamas valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimas planuojant, plėtojant ir ekonomiškai efektyviai naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius.

Naują finansavimo galimybę papildomos kitos ES atsinaujinančiųjų išteklių energijos finansavimo galimybės, ypač daug dėmesio skiriant tarpvalstybiniam bendradarbiavimui, kad būtų optimizuotos nacionalinės atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtos pastangos. Daug dėmesio investicijoms į atsinaujinančiųjų išteklių energiją skiriama ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonėje (RRF). Pavyzdžiui, Komisija nustatė bendrą tikslą pagal pavyzdinę iniciatyvą „Power up“¹⁰ ir pasinaudojant sanglaudos politikai, įskaitant „Interreg“¹¹, skirtu finansavimu, finansuoti 40 proc. iki 2030 m. reikalingų papildomų 500 GW pajėgumų. EITP dotacijos gali būti derinamos su programoje „InvestEU“¹² numatytais paskolomis, garantijomis arba nuosavomis lėšomis. Derinant rinkos, nacionalinę ir ES finansavimą (pvz., pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę (EGADP), EITP, „Invest EU“ ir kitas programas) turėtų būti sudarytos sąlygos užtikrinti, kad

⁹ https://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/cooperation/macro-regional-strategies/

¹⁰ SWD(2021) 12 final.

¹¹ https://ec.europa.eu/regional_policy/en/2021_2027/;

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/cooperation/european-territorial/.

¹² 2021 m. kovo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/523, kuriuo nustatoma programa „InvestEU“ ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2015/1017 (OL L 107, 2021 3 26, p. 30–89).

iki 2030 m. atsinaujinančiųjų išteklių energija sudarytų bent 32 proc. suvartojamo galutinės energijos kiekio (tikslas persvarstomas) ir ES galėtų iki 2050 m. pasiekti anglies dioksido poveikio neutralumo tikslą.

Per ateinantį dešimtmetį atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros tempas turės padvigubėti. Atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimas turi būti didinamas visų pirma neatsilikant nuo energiją vartojančių sektorių elektrifikacijos ir atsižvelgiant į prognozes, kad iki 2050 m. galutinės energijos poreikį sudaranti elektros energijos dalis padvigubės. Pagal EITP atsinaujinančiųjų išteklių energijai atverta naujoji galimybė gali padėti šią energiją integruoti į energiją vartojančius sektorius, palengvinti sektorių integraciją (be kita ko, vykdant EITP sinergijos veiksmus) ir taip svariai prisidėti prie platesnės energetikos pertvarkos.

Finansavimo reikalavimus atitinka visos investicijos į elektros energijos gamybos įrenginius, grindžiamus Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvoje išvardytais atsinaujinančiais energijos ištekliais. Investicijos gali būti susijusios, pavyzdžiui, su elektros energetikos, šildymo bei vėsinimo ir transporto projektais, taip pat gali būti investuojama ir tais atvejais, kai atsinaujinantieji energijos ištekliai yra integruoti į platesnius investicinius projektus, kaip antai susijusius su vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių eksportu, ir naudojami kaip jų dalis. Pagal EITP taip pat gali būti finansuojami projektai, kuriuose derinamos įvairios atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijos, kurios apima kaupimo komponentą (tiek vietoje, tiek kitur) ir (arba) kuriomis atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos objektas integruojamas į tinklą ir (arba) šildymo sistemą. Tokie projektai turi būti rengiami pagal bendradarbiavimo mechanizmą, laikantis Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvos 8–13 straipsnių. Tokie projektai gali (bet nebūtinai turi) būti fiziškai susiję su daugiau nei viena valstybe narė. Bendradarbiavimo mechanizmai gali būti naudojami keičiantis atsinaujinančiųjų išteklių energijos statistika, už kurią finansiškai atlyginama (statistinis perdavimas), arba jie gali būti susiję su visa paramos schema, apimančia įvairius projektus (bendra paramos schema), o ne su konkrečiu projektu.

2. KONSULTACIJOS PRIEŠ PRIIMANT AKTĄ

Rengdama šį deleguotąjį aktą, 2019 m. Komisija surengė kelias neoficialias konsultacijas su valstybių narių atstovais ir suinteresuotaisiais subjektais. Dvi konsultacijos buvo pagrįstos parengiamuoju tyrimu. Per pirmąją konsultaciją – 2019 m. birželio 3 d. įvykusį susitikimą, kuriame dalyvavo per 70 dalyvių (įskaitant 16 valstybių narių atstovus, projektų rengėjus, komunalinių paslaugų, atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir energijos kaupimo asociacijų, Tarptautinės atsinaujinančiosios energijos agentūros (IRENA), Europos investicijų banko (EIB), nevyriausybinių organizacijų (NVO) ir Europos Komisijos atstovus), surinkta galutinei tyrimo redakcijai parengti naudingos informacijos, kuria remtasi rengiant šį deleguotąjį aktą. Per antrąją konsultaciją – 2019 m. gruodžio 13 d. surengtą neoficialų praktinį seminarą, kuriame dalyvavo valstybių narių atstovai ir suinteresuotieji subjektai, – pristatyta dabartinė pozicija ir surinkta atsiliepimų apie sąnaudų ir naudos analizės reikalavimus, grindžiamus galutinio tyrimo rekomendacijomis.

Trečią kartą nuomonėmis dėl pagrindinių deleguotojo akto elementų ir tarpvalstybiniais atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektams skirtų papildomų gairių neoficialiai apsikeista per 2019 m. lapkričio 28 d. įvykusį Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvos įgyvendinimo suderintų veiksmų grupės susitikimą. Ši grupė – tai valstybių narių ekspertų forumas, kuriame palaikomas struktūrinis Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą įgyvendinančių nacionalinių institucijų dialogas.

Galiausiai 2021 m. rugsėjo 17 d. ir spalio 28 d. įvyko EITP ekspertų grupės¹³ susitikimai, skirti deleguotojo akto projektui aptarti.

Deleguotojo akto projektas buvo paskelbtas siekiant per keturias savaites – nuo 2021 m. spalio 21 d. iki lapkričio 18 d. – surinkti atsiliepimus. Viešų konsultacijų nebuvo surengta, nes tai ne pagrindinis Komisijos darbo programos elementas.

Apskritai atsiliepimais patvirtinta, kad svarbu teikti tikslinę paramą atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektams, kuriuose numatyta tarpvalstybinė jungtis. Kai kuriose pastabose išreikštas susirūpinimas dėl tinkamumo finansuoti reikalavimų, nes pagal juos netinkamais finansuoti laikomi atskiri kaupimo projektai. Tačiau Komisija mano, kad tokiais projektais tik netiesiogiai prisidedama prie 2030 m. ES atsinaujinančiųjų išteklių energetikos tikslo įgyvendinimo. Todėl, kad būtų veiksmingiausiai pasiekti EITP reglamento tikslai, pagrindinis pagal EITP vykdomų tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų komponentas visada turėtų būti atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos technologija.

3. DELEGUOTOJO AKTO TEISINIAI ASPEKTAI

EITP reglamentu nustatoma nauja reikalavimus atitinkančių projektų kategorija – tarpvalstybiniai atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektai. Bendras šių projektų tikslas – skatinti valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimą atsinaujinančiųjų energijos išteklių planavimo, plėtros ir ekonomiškai efektyvaus naudojimo klausimais ir prisidėti prie priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo, energijos vidaus rinkos sukūrimo, energijos tiekimo saugumo didinimo, inovacijų skatinimo ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių integracijos palengvinimo naudojant energijos kaupimo įrenginius.

Laikantis EITP reglamento 7 straipsnio, šiuo deleguotuoju aktu nustatomi konkretūs tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų atrankos kriterijai ir išsamiai apibūdinamas jų atrankos procesas. Jame numatoma, kad pirmajame etape projekto rengėjai, įskaitant valstybes nares, gali apskritai prašyti, kad jų projektams būtų suteiktas tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų statusas ir todėl jie būtų įtraukti į reikalavimus atitinkančių projektų sąrašą (toliau – sąrašas). Projekto rengėjas gali nuspręsti prašyti, kad jo projektui būtų suteiktas tarpvalstybinio atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projekto statusas, tačiau neprašyti EITP finansinės paramos. Antrajame etape į sąrašą įtrauktiems projektams gali būti prašoma EITP paramos, teikiamos dotacijų tyrimams ir darbams forma.

Šį deleguotąjį aktą sudaro trys skyriai: bendrasis skyrius, kuriame nustatomas dalykas ir apibrėžtys (I skyrius); skyrius, kuriame nustatomi projektų atrankos į tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų sąrašą kriterijai (II skyrius); ir skyrius, kuriame nustatomas projektų atrankos į sąrašą procesas (III skyrius).

II skyriuje nustatomos reikalavimus atitinkančios technologijos, komponentai ir investicijos; paaiškinama, kokio tipo ir formos bendradarbiavimo mechanizmas turi būti taikomas, ir nurodoma, kad paraiškoje turėtų būti parodyta projekto grynoji socialinė ir ekonominė nauda. Dėl pastarojo reikalavimo Komisija paskelbs išsamią sąnaudų ir naudos analizės metodiką.

III skyriuje numatoma įsteigti darbo su tarpvalstybiniais atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektais grupę (toliau – grupė). Grupė turėtų parengti tinkamų finansuoti projektų sąrašą projektą, kuriuo remdamasi Komisija patvirtins galutinį projektų sąrašą. Be to, III skyriuje

¹³ Tai – ekspertų grupė, atliekanti deleguotojo akto, kuriuo papildoma Europos infrastruktūros tinklų priemonė nustatant tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų atrankos kriterijus ir procesą, parengiamąjį ir sudarymo darbą (kodas Ekspertų grupių registre – E03764).

nustatoma įtraukimo į sąrašo projektą ir galutinį sąrašą tvarka bei reikalavimai, taip pat nuostatos dėl į sąrašą įtrauktų projektų įgyvendinimo stebėsenos ir dėl informavimo bei viešinimo.

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../...

2021 12 21

kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1153 papildomas konkrečiais atrankos kriterijais ir išsamia informacija apie tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų atrankos procesą

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2021 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1153, kuriuo nustatoma Europos infrastruktūros tinklų priemonė ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1316/2013 ir (ES) Nr. 283/2014¹, ypač į jo 7 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001² nustatytas naujas privalomas Sąjungos 2030 m. atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslas. Ja taip pat skatinama naudoti to tikslo padedančias siekti veiksmingas priemones – bendradarbiavimo mechanizmus;
- (2) Reglamentu (ES) 2021/1153 priemonės taikymo sritis išplečiama, kad apimtų ne tik transeuropinius tinklus, bet ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą, ir nustatoma nauja projektų, skirtų finansuoti pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę (EITP), kategorija – tarpvalstybiniai atsinaujinančiosios energijos srities projektai (toliau – tarpvalstybiniai atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektai);
- (3) tarpvalstybiniais atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektais turėtų būti siekiama sudaryti sąlygas Sąjungoje ekonomiškai efektyviai diegti atsinaujinančiuosius energijos išteklius, prisidėti prie Direktyvoje (ES) 2018/2001 nurodyto Sąjungos privalomo 2030 m. atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslo įgyvendinimo ir strateginio novatoriškų atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų diegimo. Be to, projektais turėtų būti prisidedama prie priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo, energijos vidaus rinkos sukūrimo ir energijos tiekimo saugumo didinimo, nes jais turėtų būti skatinamas valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimas atsinaujinančiųjų energijos išteklių planavimo, plėtros ir ekonomiškai efektyvaus naudojimo srityse;
- (4) kad tarpvalstybiniai atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektai būtų tinkami finansuoti, pirmiausia jie turėtų būti įtraukti į tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų sąrašą. Turėti oficialų tarpvalstybinio atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projekto statusą gali būti naudinga, nes jis gali padėti, pavyzdžiui, užtikrinti didesnę matomumą, didesnę tikrumą investuotojams ir tvirtesnę valstybių narių paramą;

¹ OL L 249, 2021 7 14, p. 38.

² OL L 328, 2018 12 21, p. 82–209.

- (5) projekto, atrinkto įtraukti į tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų sąrašą, rengėjas taip pat gali pagal Reglamentą (ES) 2021/1153 prašyti finansavimo su tuo projektu susijusiems tyrimams ar darbams;
- (6) tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų tikslai ir jiems taikytini bendrieji kriterijai bei procedūra nustatyti Reglamento (ES) 2021/1153 priedo IV dalyje. To reglamento 7 straipsniu Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotąjį aktą, kuriuo nustatomi konkretūs atrankos kriterijai ir išsamiai apibūdinamas tarpvalstybinių projektų, kurie turi būti įtraukti į tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų sąrašą, atrankos procesas;
- (7) tarpvalstybiniai atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektai turėtų būti rengiami taikant bendradarbiavimo mechanizmą. Tas mechanizmas gali būti bet kokios formos bendradarbiavimo susitarimas, numatytas Direktyvos (ES) 2018/2001 8, 9, 11 ir 13 straipsniuose, ir jį gali sudaryti dvi ar daugiau valstybių narių arba viena ar kelios valstybės narės ir viena ar kelios ES nepriklausančios šalys. Kad šis kriterijus būtų įvykdytas, svarbu, kad būtų įrodymų, jog tam tikrą paramą teikia susijusios valstybės narės ir atitinkamais atvejais ES nepriklausančios šalys. Todėl turėtų būti pateiktas visų dalyvaujančių valstybių narių ir atitinkamais atvejais ES nepriklausančių šalių atsakingų institucijų patvirtintas rašytinis pareiškimas, kuriuo išreiškiamas noras remti projektą pagal bendradarbiavimo susitarimą. Deklaracijos formai jokių konkrečių apribojimų netaikoma;
- (8) pagal Reglamento (ES) 2021/1153 11 straipsnį programos reikalavimus atitinka valstybėje narėje įsisteigę teisės subjektai, įskaitant bendrąsias įmones. Todėl jie gali pateikti paraišką, parengtą pagal bendradarbiavimo susitarimą dėl bendro projekto, įskaitant projektą, kuriame dalyvauja ES nepriklausanti šalis, įgyvendinimo pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 9 ir 11 straipsnius. Tačiau konkrečiu bendros paramos schemos atveju pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 13 straipsnį paraišką gali pateikti tik valstybė narė. Jei bendradarbiavimo mechanizmą sudaro tik atskiras statistinis perdavimas pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 8 straipsnį, papildomų su juo susijusių investicijų nėra, todėl parama pagal EITP gali būti reikalinga tik tyrimams pagal Reglamento (ES) 2021/1153 7 straipsnio 3 dalį;
- (9) pagal Reglamento (ES) 2021/1153 priedo IV dalies 2 punkto b ir c papunkčius įgyvendinant tarpvalstybinius projektus atsinaujinantieji energijos ištekliai turėtų būti diegiami veiksmingiau nei pagal projektus, kuriuos įgyvendina viena iš dalyvaujančių valstybių narių. Todėl tam, kad projektas būtų įtrauktas į tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų sąrašą, jis ne tik turi būti parengtas taikant bendradarbiavimo mechanizmą, bet ir turi būti įrodoma jo grynoji socialinė ir ekonominė nauda;
- (10) tarpvalstybinio atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projekto grynoji socialinė ir ekonominė nauda turėtų būti įrodoma, projekto rengėjui parengiant sąnaudų ir naudos analizę, apimančią visus Reglamento (ES) 2021/1153 priedo IV dalies 3 punkte nurodytus elementus. Komisija kartu su šiuo deleguotuoju aktu paskelbs metodiką, kurioje bus nurodyti sąnaudų ir naudos analizės atlikimo ir Komisijos vykdytino projekto atitikties bendriesiems kriterijams vertinimo būdai³;
- (11) Reglamento (ES) 2021/1153 priedo IV dalyje nustatyti pagrindiniai projekto, įtrauktino į tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų sąrašą,

³ SWD(2021) 429 final.

atrankos procedūros etapai. Pagal ją: a) Komisija atliks pirmąjį tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų paraiškų vertinimą pagal bendruosius kriterijus; b) Komisija įsteigs darbo su tarpvalstybiniais atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektais grupę, kompetentingą tvirtinti sąrašo projektą ir stebėti į sąrašą įtrauktų projektų įgyvendinimą, kad būtų išlaikomas jų statusas; c) grupė pritars sąrašo projektui; d) Komisija patvirtins galutinį sąrašą ir jis bus peržiūrimas kas dvejus metus;

- (12) tvirtindama galutinį tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų sąrašą, Komisija turėtų siekti užtikrinti tinkamą geografinę pusiausvyrą. Be to, atrinkdama projektus ji gali pasitelkti regionines grupes, atsižvelgdama į tai, kad šiuo metu tokioms grupėms priklauso ne visos valstybės narės ir kad tarpvalstybinis bendradarbiavimas atsinaujinančiųjų energijos išteklių diegimo srityje gali vykti ir tarp šalių, kurios neturi bendros fizinės sienos;
- (13) tarpvalstybiniai atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektai gali apimti įvairias technologijas, kurios laikomos tinkamomis finansuoti. Tokios technologijos – tai, pavyzdžiui, atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamyba naudojant sausumos ir jūros vėjo energiją, saulės energiją, tvarią biomasę, vandenynų energiją, geoterminę energiją arba šių energijos rūšių derinius, taip pat šių technologijų prijungimas prie tinklo ir papildomi elementai, pavyzdžiui, kaupimo ar konversijos įrenginiai;
- (14) kad tarpvalstybiniais projektais būtų tiesiogiai sudaromos sąlygos pasiekti ES 2030 m. atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslą, į juos kaip neatskiriama dalis visada turėtų būti įtrauktas atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginys. Finansavimo reikalavimus gali atitikti ir papildomi projekto komponentai, kurie, padėdami veiksmingai integruoti atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą, netiesiogiai sudaro sąlygas pasiekti ES 2030 m. atsinaujinančiųjų išteklių energetikos tikslą ir ekonomiškai efektyviai plėtoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, tačiau jie turi būti įgyvendinami ne kaip atskiras projektas, o kaip neatskiriama tarpvalstybinio projekto dalis, kurią plėtojant papildoma atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamyba. Tokie papildomi komponentai gali būti tarpvalstybinis perdavimo tinklas, šiluminės energijos saugojimas, baterinis energijos kaupimas, suslėgto ir skystojo oro kaupimas, hidroakumuliacija ir vandens elektrolizė, susieta su vandenilio laikymu. Reikalavimus atitinkantis veiksmas gali būti susijęs ne tik su elektros energijos sektoriumi ir gali apimti kitus energijos nešiklius ir galimą sektorių susiejimą, pavyzdžiui, su šildymo ir vėsinimo, elektros energijos panaudojimo dujoms gaminti, kaupimo ir transportavimo sektoriais;
- (15) tarpvalstybiniais atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektais nebūtinai turi būti užtikrinta fizinė jungtis tarp bendradarbiaujančių valstybių narių. Šie projektai gali būti vykdomi tik vienos iš dalyvaujančių valstybių narių teritorijoje, jeigu laikomasi priedo IV dalyje nustatytų bendrųjų kriterijų;
- (16) tarpvalstybiniai atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektai turėtų atitikti taikomus teisinius tvarumo ir išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo reikalavimus, taip pat Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje nustatytą reikšmingos žalos nedarymo principą;
- (17) Reglamentu (ES) 2021/1153 leidžiama pagal EITP programą remti tyrimus, kuriais pagal to reglamento 7 straipsnio 3 dalį siekiama padėti rengti ir nustatyti tarpvalstybinius atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektus. Šių tyrimų tikslas – parengti bendradarbiavimo mechanizmus, skirtus atsinaujinančiųjų energijos išteklių diegimui planuoti ir jiems diegti, ir įveikti pradines tokio bendradarbiavimo

užmezgimo kliūtis. Parama tokiems tyrimams gali būti teikiama prieš projektą įtraukiant į tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų sąrašą ir panaudota jo įtraukimo į sąrašą paraiškai parengti ir (arba) sąnaudų ir naudos analizei atlikti;

- (18) projektas, kuriam suteikta parama tyrimui pagal 7 straipsnio 3 dalį, neturėtų įgyti pranašumo per įtraukimo į tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų sąrašą ir (arba) EITP finansavimo tyrimams ir darbams skyrimo procedūrą. Pasinaudojus parama tyrimui pagal 7 straipsnio 3 dalį, teikti projekto įtraukimo į tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų sąrašą arba EITP finansavimo tyrimams ir darbams paraiškos neprivaloma;
- (19) su reikalavimus atitinkančiais projektais susijusi rizika ir jų pelningumas gali skirtis ir laikui bėgant kisti, todėl gali būti tikslinga leisti dalį tarpvalstybiniam atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektams turimų asignavimų skirti įnašais į derinimo operacijas arba derinimo priemonę pagal programą „InvestEU“;
- (20) tarpvalstybiniai atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektai turėtų visapusiškai atitikti visas atitinkamas Sąjungos teisės aktų nuostatas, visų pirma dėl bioenergijos tvarumo, pralaidumo paskirstymo pasienyje, atskyrimo, konkurencijos ir valstybės pagalbos, biologinės įvairovės ir aplinkos apsaugos;
- (21) visi į tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų sąrašą įtraukti projektai turėtų būti įgyvendinami sparčiai ir stebimi bei vertinami atidžiai ir reguliariai, o projektų rengėjams turėtų būti užtikrinami kuo mažesni ataskaitų teikimo reikalavimai,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu pagal Reglamento (ES) 2021/1153 7 straipsnio 2 dalį nustatomi konkretūs tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų atrankos kriterijai ir išsamiai apibūdinamas tos atrankos procesas.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- (1) tarpvalstybinis atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektas arba projektas – tarpvalstybinis atsinaujinančiosios energijos srities projektas, apibrėžtas Reglamente (ES) 2021/1153;

- (2) atsinaujinančiųjų išteklių energija – atsinaujinančioji energija, apibrėžta Direktyvos 2018/2001 2 straipsnio 1 dalyje;
- (3) projekto rengėjas – teisės subjektas, įskaitant valstybę narę, kuris rengia tarpvalstybinį atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektą;
- (4) paraiška – paraiška, kuria prašoma Komisijos pagal Reglamentą (ES) 2021/1153 atrinkti projektą kaip tarpvalstybinį atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektą;
- (5) bendradarbiavimo mechanizmas – bent dviejų valstybių narių arba bent vienos valstybės narės ir ES nepriklausančios šalies bendradarbiavimas pagal Direktyvos 2018/2001 8, 9, 11 ir 13 straipsnį;
- (6) bendradarbiavimo susitarimas – oficialus susitarimas, kuriuo nustatomas bendradarbiavimo mechanizmas;
- (7) sąrašo projektas – tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų sąrašas, dėl kurio susitarė Reglamento (ES) 2021/1153 priedo IV dalies 4 punkto b papunktyje nurodyta grupė;
- (8) galutinis sąrašas – Komisijos pagal Reglamento (ES) 2021/1153 priedo IV dalies 4 punkto g papunktį nustatytas tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų sąrašas;
- (9) priimančioji valstybė narė – valstybė narė, kurioje yra fizinė atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginio buvimo vieta;
- (10) prisidedančioji valstybė narė – valstybė narė, finansiškai prisidedanti prie investicijų į atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą kitoje valstybėje narėje;
- (11) dalyvaujančios valstybės narės – prisidedančiosios ir priimančiosios valstybės narės;
- (12) kaupimas – energijos kaupimas, apibrėžtas Direktyvos (ES) 2019/944 2 straipsnio 59 punkte.

II SKYRIUS

KONKRETŲS TARPVALSTYBINIŲ ATSINAUJINANČIŲJŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

3 straipsnis

Reikalavimus atitinkančios technologijos, komponentai ir investicijos

Reikalavimus atitinka šios tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų technologijos, komponentai ir investicijos:

- (a) gamybos technologijos, pagrįstos bet kuriais Direktyvoje (ES) 2018/2001 išvardytais atsinaujinančiais energijos ištekliais;
- (b) vietoje ir už jos ribų esantys energijos kaupimo įrenginiai su sąlyga, kad jie yra neatskiriama projekto dalis, veiksmingai sudaro sąlygas integruoti atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginį ir jį papildo;
- (c) bet kokia sistema ar komponentas, padedantys integruoti informacines ir ryšių technologijas, be kita ko, siekiant pagerinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos

gamybos nuspėjamumą, ir bet kokia įranga ar įrenginys, būtini tinkamam investicijų veikimui užtikrinti, įskaitant stebėsenos ir kontrolės sistemas, su sąlyga, kad jie yra neatskiriama projekto dalis, veiksmingai sudaro sąlygas integruoti atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginį ir jį papildo;

- (d) susiję su atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginio prijungimu prie skirstomojo arba perdavimo tinklo ir, jei taikoma, kaupimo įrenginio prijungimu prie perdavimo arba skirstomojo tinklo su sąlyga, kad jie yra neatskiriama projekto dalis, veiksmingai sudaro sąlygas integruoti atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginį ir jį papildo;
- (e) susiję su elektros energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių pavertimu nebiologinės kilmės skystuoju ir dujiniu kuru iš atsinaujinančiųjų išteklių, įskaitant transformatorines ar kompresorines, su sąlyga, kad jie yra neatskiriama projekto dalis, veiksmingai sudaro sąlygas integruoti atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginį ir jį papildo;
- (f) visos kitos technologijos, komponentai ar investicijos, nurodyti atitinkamose EITP darbo programose ir kvietimuose teikti pasiūlymus, kurie yra neatskiriama projekto dalis, veiksmingai sudaro sąlygas integruoti atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos įrenginį ir jį papildo.

4 straipsnis

Bendradarbiavimo mechanizmai, kuriuos taikant rengiami tarpvalstybiniai atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektai ir paraiškos

1. Kad projektas būtų įtrauktas į tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų sąrašo projektą, jis parengiamas taikant bendradarbiavimo mechanizmą.
2. Projekto rengėjas, teikiantis paraišką įtraukti projektą į tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų sąrašo projektą, pateikia dalyvaujančių valstybių narių ir, kai aktualu, trečiųjų šalių rašytinį pareiškimą, kuriame išreiškiamas jų noras sudaryti bendradarbiavimo susitarimą siekiant parengti tarpvalstybinį atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektą. Reikalavimo, kad deklaracija būtų parengta konkrečiu formatu, nenustatoma, tačiau ją pasirašo dalyvaujančių valstybių narių ministerijos, atsakingos už bendradarbiavimo susitarimo įgyvendinimą, ir, be kita ko, atitinkamai atvejais – tranzito šalys, jei pagal susitarimą turi būti naudojama jų infrastruktūra.
3. Paraiškoje įtraukti projektą į sąrašo projektą pateikiama su šiame skyriuje nurodytais atrankos kriterijais susijusi informacija.

5 straipsnis

Tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų grynoji socialinė ir ekonominė nauda

1. Projekto rengėjas, prašantis įtraukti projektą į tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų sąrašo projektą, įrodo, kad su projektu susijusios bendros lėšos, kurias galima sutaupyti diegiant atsinaujinančiuosius energijos išteklius, ir (arba) sistemos integravimo, tiekimo saugumo ar inovacijų nauda viršija jo sąnaudas (toliau – grynoji socialinė ir ekonominė nauda).

2. Ankstesnėje dalyje nurodyta grynoji socialinė ir ekonominė nauda turi būti užtikrinama ne trumpesniu nei 15 metų laikotarpiu, skaičiuojant nuo pirmųjų su projektu susijusio objekto eksploatavimo metų ir atsižvelgiant į jo technologinę eksploatavimo trukmę.
3. Pirmoje dalyje nurodyta projekto grynoji socialinė ir ekonominė nauda apskaičiuojama remiantis projekto rengėjo parengta sąnaudų ir naudos analize. Į sąnaudų ir naudos analizę įtraukiami visi Reglamento (ES) 2021/1153 priedo IV dalies 3 punkte nurodyti elementai ir įrodoma, kad, palyginti su vienos iš bendradarbiavimo susitarime dalyvaujančių valstybių narių įgyvendinamu panašiu projektu arba atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektu, gaunama grynoji socialinė ir ekonominė nauda.

III SKYRIUS

ATRANKOS Į TARPVALSTYBINIŲ ATSINAUJINANČIŲJŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS PROJEKTŲ SĄRAŠĄ PROCESAS

6 straipsnis

Darbo su tarpvalstybiniais atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektais grupė

1. Komisija suformuoja darbo su tarpvalstybiniais atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektais grupę (toliau – grupė), kurią sudaro po vieną kiekvienos valstybės narės atstovą ir vienas Komisijos atstovas.
2. Kiekvienos valstybės narės atstovą gali lydėti kitos atitinkamos šalys, pavyzdžiui, nacionalinės reguliavimo institucijos atstovai, perdavimo ar skirstymo sistemos operatoriai arba leidimus išduodančių institucijų atstovai.
3. Grupė, kai tinkama, kviečia tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų rengėjus ir ES nepriklausančių šalių, dalyvaujančių tarpvalstybiniuose atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektuose, atstovus.
4. Grupė į savo posėdžius, kai tinkama, gali pakviesti atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams, įskaitant gamintojus, tiekėjus ir vartotojus, atstovaujančias organizacijas ir aplinkos apsaugos organizacijas. Grupė gali rengti svarstymus ar konsultacijas, jeigu jai to reikia savo užduotims vykdyti.
5. Grupė sudaro projektų, numatomų priskirti prie tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų, sąrašo projektą ir stebi į galutinį sąrašą įtrauktų projektų įgyvendinimą.
6. Grupė priima savo darbo tvarkos taisykles ir jai pirmininkauja Komisijos atstovas.

7 straipsnis

Tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų sąrašo projektas

1. Komisija bent kartą per metus skelbia kvietimą teikti paraiškas atrinkti projektą kaip tarpvalstybinį atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektą.

2. Atlikusi projektų vertinimą, Komisija pagal Reglamento (ES) 2021/1153 priedo IV dalies 4 punkto c papunktį parengia ir grupei kartu su atitinkama Reglamento (ES) 2021/1153 priedo IV dalies 4 punkto d papunktyje nurodyta informacija pateikia Reglamento (ES) 2021/1153 priedo IV dalyje nustatytus atrankos kriterijus atitinkančių projektų sąrašą. Komisija išsamių paraiškų arba informacijos, kurią pareiškėjas nurodė kaip neskelbtiną komercinę informaciją, grupei nepateikia.
3. Remdamasi iš Komisijos gauta informacija, grupė parengia projektų, numatomų priskirti prie tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų, sąrašo projektą.

8 straipsnis

Galutinis tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų sąrašas

1. Komisija pagal Reglamento (ES) 2021/1153 25 straipsnio 1 dalies b punktą patvirtina galutinį tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų sąrašą. Į galutinį projektų sąrašą įtrauktų projektų eiliškumas nenustatomas.
2. Galutinis sąrašas atspindi pagal šio reglamento 7 straipsnio 3 dalį grupės parengtą sąrašo projektą. Jei galutinis sąrašas nuo sąrašo projekto skiriasi, Komisija, prieš patvirtindama galutinį sąrašą, gauna teigiamą grupės nuomonę.

9 straipsnis

Galutinio tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų sąrašo peržiūra

1. Komisija sąrašą peržiūri bent kas dvejus metus.
2. Nedarydama poveikio ankstesnėje dalyje nurodytam vertinimui, Komisija projektą išbraukia iš galutinio sąrašo, kai tik nustato vieną iš šių dalykų:
 - (a) projekto vertinimas buvo pagrįstas neteisinga informacija, kuri buvo lemiamas vertinimo veiksnys, arba
 - (b) projektas neatitinka Sąjungos teisės.
3. Komisija gali projektą išbraukti iš sąrašo, jeigu:
 - (a) viena ar visos dalyvaujančios valstybės narės atšaukia savo patvirtinimą ir (arba)
 - (b) projekto rengėjas informuoja grupę, kad projektas nebevykdomas, arba
 - (c) nuo tada, kai projektas buvo įtrauktas į sąrašą, nepadaryta jokios jo įgyvendinimo pažangos, arba
 - (d) projektas yra užbaigtas.
4. Prieš išbraukdama projektą iš sąrašo, Komisija konsultuojasi su grupe ir tinkamai atsižvelgia į grupės narių pateiktą atitinkamą informaciją.

10 straipsnis

Į tarpvalstybinių atsinaujinančiųjų išteklių energetikos projektų sąrašą įtrauktų projektų įgyvendinimo stebėseną

1. Į galutinį sąrašą įtraukto projekto rengėjas kartą per metus Komisijai pateikia pažangos ataskaitą ir tinkamai atnaujintą projekto specifikaciją bei naujausią informaciją apie projekto įgyvendinimą, o Komisija ataskaitą pateikia grupei.
2. Projektų rengėjai, į savo ataskaitas įtraukę neskelbtinos komercinės informacijos, viešai neskelbtiną ir grupei neteiktiną informaciją nurodo taip, kad būtų galima identifikuoti projektą, su kuriuo susijusi informacija. Šiuo atveju Komisija su projektų pažangos stebėseną sususią informaciją grupei pateikia suvestine forma.
3. Kad grupė galėtų vykdyti stebėseną, į projekto rengėjo teikiamą pažangos ataskaitą įtraukiama:
 - (a) atnaujintas projekto aprašymas ir jo įgyvendinimo būklė;
 - (b) jei taikytina, galimybių studijos atlikimo, projektavimo, leidimų gavimo, statybos ir perdavimo eksploatuoti etapų tvarkaraštis;
 - (c) bet kokia administracinė, teisinė, finansinė ar kita informacija, kuri skiriasi nuo anksčiau pateiktos informacijos.
4. Remdamasi Komisijos pateikta informacija apie pažangą, grupė stebi projektų įgyvendinimą.
5. Grupė gali teikti su konkrečiu projektu susijusias rekomendacijas, kad jį įgyvendinant būtų išvengta bet kokio galimo vėlavimo. Jos gali apimti rekomendacijas imtis veiksmų vienoje ar keliuose valstybėse narėse.

11 straipsnis

Informavimas ir viešinimas

1. Komisija informaciją apie projektus, įtrauktus į galutinį projektų sąrašą, skelbia plačiai visuomenei lengvai prieinamu būdu.
2. Komisija skelbia tik su projektu susijusią skelbtiną komercinę informaciją, pavyzdžiui, projekto aprašymą, informaciją apie įgyvendinimo būklę, tvarkaraštį ar vietą.
3. Į galutinį sąrašą įtraukto projekto rengėjas bent ankstesnėje dalyje nurodytą informaciją skelbia savo interneto svetainėje ir atnaujina ne rečiau kaip kas 6 mėnesius.

12 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2021 12 21

Komisijos vardu

Pirmininkė

Ursula VON DER LEYEN